AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

BIJ HET VIERDE EEUWFEEST VAN CHRISTOPHORUS COLUMBUS.

COLUMBUS' zegekar, met hengsten stout bespannen,
Die, louter vuur, de hand der Glorie slechts kan mannen,
Rijst, in een stralengloed, gelijk der aarde Bruid
Aan morgenwolken leent, de duistre baren uit.

...... Ik zie den Oceaan, straks nog in nacht bedolven,
Herboren in het licht, zijn levensblijde golven
Ten feestdans reien en op elke baar een mast,
Die, vroolijk wimplende, den waterschoot ontwast.

Blij beurt 't ontneveld strand zijn bergen uit de waatren
En lacht den morgen toe.... Daar stormt in zeegrijk schaatren
Een naam de wereld door, die zilvren echo's wekt,
Waar Alp- en Andesloof verbaasde herdren dekt.

Uw naam, Columbus, bij het bliksmen van uw wagen
Die door dit jaarrond rent, van pool tot pool gedragen
In zoo gul-blijden groet, dat nergens rinklend goud
In klinkend kristallijn een reiner trilling houdt.

Uw naam! goed vaderlandsch in alle wereldstreken
Waar handelsbron bij bron der welvaart zilverbeken
Door gaarden klaatren doen, wier honingovervloed
Millioenen korven vult en 't gonzend menschdom voedt.

Uw naam! Rijs, Wetenschap, en monster uw staffieren!
Wie opende u een baan door bosschen van laurieren?
Getuig, schoon 't heidendom den toon geve in uw huis,
Hoog in zijn gevel prijkt Columbus met het Kruis.

Geen Griek, ter zee vertrouwd en tuk op avonturen,
Geen arend van Jupijn, al schiet bij bliksemvuren,
Noch Dido's varend kroost of de onverschrokken Moor
Bestond Columbus' stuk langs 't avondzonnespoor.

O, arme Kaarderszoon, doorruischte uw kinderjaren
Bij den sirenenzang der Ligurijnsche baren
Geen boeiend moederlied, dat van den Reus gewaagt
Die door een zwalpend meer het Kindje Jezus draagt?

Als liefelijk een ster een wijle in mist verborgen,
Ging schuil dat lentebeeld in zwarte levenszorgen,
Tot het, in hooger Licht, uw mannenziel herrijst
En U uw levensdoel in middagklaarheid wijst.

... Geloofskracht staalt U dan ter roeping, zwaar van lijden.
Ge omhelst de Kruisbanier. Gij zweert, U haar te wijden
En, wreede jaren door, doet gij dien eed gestand
En wint...... een doornenkroon, miskende Kruisgezant.

Gij bleeft het Kruis, U 't Kruis getrouw: Apostelglorie
Rijst uit een tranenzee, en de edelste victorie,
Niet uit een vreugderoes, die den verwonling sart,
Maar uit den lijdensnacht van zelfgedragen smart.

Thans barst de menschheid los in hooger zegekreten,
Geprikkeld door Uw smaad en harde slavenketen.
Hervindt ze ook niet zich zelf, speelt in den mirtekrans
Der helden, die zij viert, des lijdens parelglans?

Hoor, heel de wereld dreunt van dondrende eereknallen.
Itaalje en Spanje's lucht draagt gouden jubelschallen.
Grijslokkig Genua, in fiere moedervreugd,
Verhaalt den zeeliên van elk werelddeel uw jeugd.

Amerika viert feest in blijde bloemenzalen,
Waar kunst en nijverheid tienduizendvormig pralen,
En uit elk wereldoord een schare binnenstroomt,
Die voor Uw Vondeling een gouden toekomst droomt.

Vol tonen is de lucht! Wie vangt ze in zilverschalen?
Vol schoonheid land en zee! Wie mag ze U tegenstralen
Uit rimploos, spieglend goud?.... Uw glorie daagt wel luid
De kunst van Pindarus en van Apelles uit!

Breed, zwaar van jubel, ruischt een koor van tempelklanken
De hooge luchten door!...... Hoe vlamt bij goudlichtspranken,
Beroemde Genuees, uw' gloriegloed ontspat,
De groote wereldstroom, die springt uit de Eeuwge Stad.

De Roomsche volkren van vijf werelden vergaadren.
Heel de Aarde ligt geknield. De hoogste Heemlen naadren.
Ik zie een priesterschaar van offerglans omstraald......
En Salems Vorst herrijst, daar Abram zegepraalt.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Ter verheerlijking van den grooten christen-held, Christophorus Columbus, die aan de nieuwe wereld die hij ontdekte, het licht des geloofs en der beschaving bracht, zal a. s. Woensdag in de S. Anna-kerk te Otrabanda door Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten een pontificale H. Mis worden opgedragen, waarna, tot dankzegging aan God voor de groote weldaad der menschheid in deze ontdekking geschonken, een plechtig *Te Deum* zal worden gezongen. De lof van den beroemden Genuees zal bij deze gelegenheid worden verkondigd door Mgr. Dr. M. A. Baralt.

Telegrammen, door particulieren alhier eergisteren ontvangen, melden, dat *Caracas* door Generaal *Crespo* ingenomen is.

Blijkens van Z. E. den Minister van Koloniën ontvangen bericht heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken den Consul van *Nederland* te *Chicago* alsnog voor zooveel noodig opgedragen voor de belangen van inzenders uit de Nederlandsche koloniën in *West-Indië* op de in de genoemde stad te houden internationale tentoonstelling op te treden.

Aan huurders van loketten van brieven en andere stukken op het Postkantoor wordt hierbij bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 4e. kwartaal 1892 tot en met den 10 October a. s. op dat kantoor zullen worden ontvangen.

Bij niet voldoening van het nieuwe kwartaal zal de huur als vervallen beschouwd, en over het onbetaalde loket door voormeld kantoor ten behoeve van anderen beschikt worden.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Fernando Adames, Dolores de Adames, Leon Aristides Bello, Domingo B. Castillo, Federico Cunzo, Ana E. de Castro, Ramon Perez Cova, Belisa Guevara 2, Juliana van der Hans, Jose E. Henriquez, Adolfo Mayora, Mathilda Muller, Ester de Marchena, Zenovia de Neümañ, Jan Oduber, Luis Primed, Alejandro Ramonare, Jose Rafael Ricard, Plácido D. Rodriguez, Ceferina Sterling, Teodoro Senior, Benito Santana, Jose Ma. Vargas Vila, M. E. Urosa.

Niet voor verzending vatbaar:

Een drukwerk geadresseerd aan Willem de Windt.

NEDERLAND.

— HH. MM. de Koninginnen en H. K. H. de groothertogin van Saksen hebben voor de noodlijdenden bij de ramp op Sangir belangrijke giften geschonken.

—Bij koninklijk besluit van 9 Sept. is tot voorzitter van de Eerste Kamer der Staten Generaal, gedurende de zitting die zal aanvangen op den derden Dinsdag in September, benoemd mr. A. van Naamen van Eemnes, lid van die Kamer.

BUITENLAND.

Rome. — Z. H. Leo XIII heeft een nieuwe Encycliek vervaardigd over den Rozenkrans, waarin Z. H. de godsvrucht tot de H. Maagd bijzonder aanbeveelt, vooral met het oog op de treurige tijdsomstandigheden, die wij beleven. Het slot van dit document bevat een toespeling op het aanstaande bisschopsjubilé van den H. Vader.

Italie. — Te Palermo is zekere Alagna, een stoker, gearresteerd, die den rijken koopman Barruchieri een dreigbrief had geschreven, hem aanmanend op een bepaalde plaats 100,000 lire te deponeeren. Alagna werdt gepakt juist toen hij het geld opstak.

— Onlangs drongen zeven gemaskerde personen, met geweren gewapend, het bureau van een ingenieur der Acqua-Murcia-Maatschappij binnen, waar men juist bezig was de werklieden uit te betalen en maakten zich van de tienduizend franks meester, die er in kas waren.

Bij hun vertrek dreigden de bandieten de aanwezigen met den dood, zoo zij iets van de zaak aan het licht brachten.

— De feestelijkheden te Genua hebben door de aanwezigheid van zooveel vreemde oorlogschepen, een waarlijk grootsch karakter gekregen. Een ding ontbreekt er echter aan. Men schijnt te midden van al de officieele beslommeringen vergeten te hebben, dat Christophorus Columbus de held van het feest is. Ternauwernood schijnt men zich af en toe, tusschen twee roezen, te herinneren, dat al die betoogingen plaats hebben ter gelegenheid van het vierde eeuwfeest der ontdekking van Amerika door den stoutmoedigen zeevaarder. Even kwistig als de Italiaansche bladen zijn met loftuitingen aan het adres van het Fransch eskader, even kwistig is koning Humbert met ridderorden aan de bemanning dier scheepsmacht. Zoo ontving o. a. admiraal Rieunier, de Fransche vlootvoogd, het grootkruis der orde van den heiligen Mauritius en Lazarus, terwijl natuurlijk ook de kommandanten der andere eskaders niet vergeten werden. Men ziet het: 't is een echt herdenkingsfeest *fin-de siècle*; den man, wien het eigenlijk geldt, zwijgt men dood, en men maakt van de gelegenheid gebruik om lintjes uit te deelen en.... weer goede vriendjes te worden met Frankrijk.

Voor dit laatste schijnt evenwel voorloopig niet veel kans te zijn; de Fransche pers toch verzekert eenstemmig, dat al de betuigingen van vriendschap en eerbied, aan de Franschen bewezen, aan den toestand der beide landen onderling niets veranderen.

Frankrijk.—Te Parijs is een meeting gehouden van winkeljuffrouwen, die zich willen aansluiten om lotsverbetering te verkrijgen. Zij hebben een machtige voorspraak gevonden in den bekenden chroniqueur van *Le Temps*, Francisque Sarcey, die een weeklacht aanheft over haar lot. Vooral vaart hij met verontwaardiging uit tegen het barbaarsche verbod van gedurende tien, soms twaalf dagelijksche werkuren in den winkel niet te mogen zitten, zelfs als er geen bezoekers zijn.

Nadat op de gezegde meeting heel wat afgepraat was—er waren notabene 500 dames bijeen, dus men behoeft niet te vragen of er een tongetje geroerd werd — heeft de Vergadering eenparig het besluit genomen om aan het Parlement te vragen: dat de wettelijke bepalingen op den arbeid ook uitgebreid zullen worden tot de winkeljuffrouwen: dat voor haar een werkdag van acht uren zal worden vastgesteld: dat haar verboden zal worden te werk te gaan binnen zes weken na een eventueele bevalling; dat verboden zal worden om meisjes en vrouwen in de winkels te laten staan en mitsdien bevolen worde om bankjes of stoelen te harer beschikking te stellen om van tijd tot tijd te rusten wanneer er geen klanten zijn; dat verboden zal worden om vrouwen buiten de winkeldeuren te laten staan om koopers te trekken; en eindelijk dat de rechtspraak der *prud' hommes* tot de winkeljuffrouwen zal worden uitgestrekt.

— Er zal binnen eenige dagen in een der gebouwen op het Champ de Mars eene tentoonstelling van postzegels geopend worden. De liefhebbers zullen er zich hunne oogen wat te goed aan kunnen doen! In alle landen zijn hartstochtelijke verzamelaars van postzegels. Maar te Parijs bevindt zich zeker wel de rijkste collectie. Zij is het eigendom van den zoon der hertogin van Galliera en wordt geschat op eene waarde van drie millioen. Men zegt dat zij eenig is in de wereld.

Ook de keizer van Rusland, de prins van Wales en de hertog van Edimburg behooren tot de groote liefhebbers.

Baron Arthur de Rothschild was langen tijd een eerste verzamelaar. In weinig jaren had hij eene collectie bijeengebracht, die hem meer dan 200,000 fr. had gekost.

De beide broeders Caillebotte, impressionistische schilders hebben voor eenige jaren hunne verzameling verkocht voor 200,000 fr.

— Zooals men zich herinnert, werd, naar aanleiding der jongste gewelddenarijen in Dahomey, een Fransche expeditie uitgezonden om de geweldenaars te tuchtigen en de orde te herstellen. Een telegram uit Porto-Novo nu aan het Departement van Marine meldt, dat de Franschen den 6n. Sept. Fauve hebben bezet. De hoofden van Dekame, die door hun soldaten zijn verlaten, zijn op de nadering der Franschen op de vlucht gegaan. Bovendien is in Dahomey een revolutie uitgebroken, en de koning daarheen teruggekeerd om de orde te herstellen.

Dit is alles wat tot dusver omtrent de krijgsbedrijven der Franschen bekend is, zoodat wij nog bijna even wijs zijn als voorheen.

Duitschland.— In het *Hamburger Fremdenblatt* worden eenige huiveringwekkende mededeelingen gedaan omtrent het woeden der cholera in de stad. Het blad meldt nl. op grond van een onderzoek, op de Hamburger centrale begraafplaats te Ohlsdorf ingesteld, dat er in de jongst-verloopen veertien dagen ongeveer 2000 sterfgevallen aan cholera méér moeten hebben plaats gehad, dan de officieele statistiek opgaf. In de laatste veertien dagen toch werden er bijgezet 5758 lijken, terwijl het aantal over zulk een tijdperk in gewone, epidemie-vrije tijden slechts 600 bedraagt. Het te veel van ruim 5000 moet dus uit cholera-lijken hebben bestaan. Maar buiten het Ohlsdorfer kerkhof is er van nog andere begraafplaatsen gebruik gemaakt. Nochtans gaf de officieele statistiek tot dusver slechts ongeveer 2900 sterfgevallen aan cholera op. Ook de eerste burgemeester der stad is door de ziekte aangetast.

Op verscheidene plaatsen, bijv. Pyrmont, is de angst voor de ziekte zoó groot, dat alle reizigers uit verdachte plaatsen, ziek of gezond, geweerd worden. Ja, hier en daar wijst men eenvoudig alle vreemdelingen terug, onverschillig van waar zij komen.

— De betrekkingen tusschen Rusland en Duitschland verbeteren er in den laatsten tijd niet op, ondanks de toenadering die men op handelsgebied poogt tot stand te brengen. Rusland wenscht de inkomende rechten, door Duitschland van de granen geheven, verminderd te zien; en Duitschland verlangt dat Rusland de rechten op ijzer en kolen zal verlagen. De onderhandelingen worden maar slepend gevoerd en het moet gezegd worden, dat Ruslands goede wil twijfelachtig schijnt. Daarbij hebben de Duitschers nog andere reden tot klachten.

De samenkomsten tusschen Giers en den Franschen minister Ribot staan hun volstrekt niet aan, en de keuze van den plaatsvervanger voor den zieken minister van Buitenlandsche Zaken bevalt hun ook in het geheel niet. Bedoelde heer, zekere Tsjitsjkine met name, moet een erkend panslavist en vriend van Frankrijk zijn. Als voormalig hoofd van het „Aziatisch departement" moet hij aan het ministerie van Buitenlandsche Zaken een merkwaardige bekwaamheid en activiteit aan den dag gelegd hebben. Het is dus niet onmogelijk dat hij bestemd is, Giers voorgoed te vervangen, wat stellig te Berlijn niet met goede oogen zal aangezien worden.

— De, onlangs overleden Bisschop van Olmütz kwam als Bisschop van het, in Pruisen gelegen graafschap

FEUILLETON.

EL HOMBRE PROPONE, DIOS DISPONE

PRIMER CAPÍTULO

Tabata yové un aguacero diluvial; silbido di viento entre rámanan di paloe, relámpago, centeljeando den e espesa oscuridad dje anochi, i estampido di trueno, reproducí pa cerro i móndinan, tabata imponé un silencio, un respeto magestuoso.

Papá Juan a habri ventana di su humilde choza pa contemplá naturaleza.

— "Ki un tempestad terrible," él dici coe Ana, su esposa, é inmediatamente él a bolbé cerrá e ventana. "¡ Feliz, doblemente feliz, esnan koe ta resguardá di un tal mal tempoe.!"

— "Ta verdad," Ana a contestá. "¿ma acaso nos también no tin di temé koe e huracán deribá nos cabanja i koe rayo cai den dj' éle?"

— "No temé, nos casita ta di toer banda bon abrigá coe paloe; él no ta altoe, i rara vez rayo ta caí riba lo ke no ta elevá."

— "Ma," Ana a replicá, i su wówonan a yená di lágrima; "¡ bo no ta recordá bo koe ta den un semehante tempestad, nos a yegá di perdé nos jioe!"

— "No continuá alji riba, pa amor di Dios. ¡ Ai! ¡ ki recuerdo doloroso!" i voz di Juan tabata trémula.

Aki conversación dje dos esposo a ser interrumpí pa silbido dje tempestad, creciendo continuamente más i más, i azotando coe furor vidrionan dje choza coe aguacero i granizo.

Ainda Juan ta mirando den e vidrionan empapá, i su wówonan ta arrasá di lágrima.

— "El koe te awor ainda ta riba camino, ta en verdad digno di ser deplorá," él dici después un silencio solemne, i apenas él a caba di pronunciá e palábranan alji, ó él kier tende repetidos golpes na porta.

— "¡ O Dios santo!" Ana, boelando lamantá toer asustá, dici: "ta kende por a bini ainda den e oscuridad i den un tal huracán?"

— "Sin duda, un viajero extraviá," Juan a contestá i él a abrí porta; e anciano a mirá su delanti un hóven di masjá bon apariencia, moehá di cabez te na pia, suplicando un asilo, i, en caso koe e tempoe mehorá, un lugar pa e anochi alji.

— "Toer lo ke indigencia di más extremada por presentá," Juan dici coe n' éle, "nos lo ofrecé bo," i él a conducí e estrangero den un apartamento, débilmente iluminá pa un lamparilja, oenda él a encendé un candela grandi pa calentá e viajero i secá su pánjanan.

Ora e desconocido a restablecé un poco di su cansancio, papá Juan a puntréle, si él ta deseá di gastá algo; avisando él koe él no por sirviéle sino coe pam di centeno, un poco di mantequilja i agua, i dj' alji él a salí sin sperá respondi.

— "Ta parcé koe bo ta masjá pober," e extrangero dici coe Juan, ora él bolbé bini.

— "Mi tin di confesá koe ta asina tá; sinembargo nos no ta del todo infeliz, sino ora tempestad ta rugí manera awé."

— "¡ Bo tin miedo di dj' éle! Mi ta keré bo, pasobra hamás nunca mi tampoco a presenciá un tal tempoe. Si mi por a prevéele, de seguro lo mi no a sali awé di viaha. Awor sinembargo mi ta salvá, ya koe mi tabatin es dicha di haya boso choza."

— ¡ Pues bien! Senjor, aceptá gustosamente lo poco koe su moradornan por ofrecé bo. Nos no ta bibá sino di limosna koe álmanan caritativa ta doená nos. Si acaso e tempoe rudo a excitá bo apetito, anto e aliméntonan, pa simple koe nan por tá, lo ta menos insipido pa bo. Mayor dificultad ta pa mi di procurá bo un cama. Por cierto bo ta acostumbrá di droemí anochi riba un cama blanda; i mi, toer lo ké mi por doena bo, lo no ta más koe un banki duro di paloe cerca candela. Nos mes ta droemi riba yerba i nos ta cubrí nos coe pánjanan kibrá. Si bo ta preferá, ora e aguacero pasá, di bai na un hotel na e aldea vecina, lo mi sirbí bo di conductor."

— "Nó," e desconocido a contestá coe emoción; "extraviá un ora pasá den oscuridad, desteljo di bo lamparilja a parcé mi un luz celeste; mi a siguí dirección di su rayonan i mi a hayá mi cerca hendenan honrado; mi a comé bo pam, i bo habitación a sirbí mi di asilo; mi íntimo deseo ta di pasá aki e resto dj' anochi."

Entretanto e tempestad a bai calmando: únicamente dj' aleeuw bo tabata tendé rugido debilitá di trueno, i más i más menos centeljo di relámpago tabata bira.

E viajero a extendé su mes riba e banki cerca candela i él a pegá sonjo.

II

Na kibramentoe di di día, Juan i su es-

Glatz ook in conflict met de Meiwetten; herhaalde malen werd hij veroordeeld, wat hem echter niet kon deeren, daar hij te Olmütz zeer veilig zat, en het natuurlijk niet waagde, op Pruisisch gebied te komen. Dit belette evenwel niet, dat keizer Wilhelm I, tijdens zijn verblijf te Gastein, den strijdbaren Bisschop herhaalde malen bij zich aan tafel noodigde, toen hij de aanwezigheid van den Bisschop in die badplaats vernam. Wel werd den Keizer door zijne omgeving te verstaan gegeven, dat het toch waarlijk niet aanging, iemand bij zich te noodigen, die door den Pruisischen rechter weerspannig aan de wet was verklaard; maar de oude Wilhelm, die persoonlijk zeer weinig ingenomen was met den Culturkampf, en den Bisschop blijkbaar zeer goed mocht lijden, hield zich van de dommen, totdat hij bij zekere gelegenheid met den Aartsbisschop over de zaak sprak, en hem den raad gaf, een verzoekschrift om genade in te dienen: hem tevens belovende, dat hij, keizer Wilhelm, dit verzoek ten warmste bij zijne raadslieden zou ondersteunen. Den Aartsbisschop werden inderdaad de boete en gevangenisstraf kwijt gescholden, en de oude Keizer kon zijnen vriend bij zich ontvangen, zonder verder zijne omgeving aanstoot te geven.

Engeland. — Op de thans te Londen geopende tentoonstelling van *Crijsanthemums* (in het *Roijal Aquarium*) zijn een aantal bevroren *Chrijsanthemum*-bloesems uit Wellington, Nieuw Zeeland te zien, die daar zeer de aandacht trekken. De bloemen werden in April jl. aan het bevriezings-proces onderworpen en zijn na afloop der reis reeds twee maanden in Engeland geweest.

Zij werden overgebracht in de koelkamers van een der groote stoomschepen, waarin bevroren vleesch wordt vervoerd. Toen men de cylinders, waarin de bloemen verpakt waren, eenigszins ontdooide, kwamen de ijsblokken vrij en in elk daarvan vond men een bloem in uitstekende toestand bewaard.

Er zijn 8 zulke bloemen ingezonden, waaronder 6 variëteiten. Voor deze inzending werd een zilveren medaille toegekend aan den Heer John Earland, te Wellington in Nieuw Zeeland.

Ook in andere opzichten is de tentoonstelling zeer waard bezocht te worden door kenners en liefhebbers.

Oostenrijk.-De Keizer heeft de manœuvres bij Fünfkirchen afgekommandeerd; ook is de dienst van alle passagiers -treinen van en naar Duitschland geschorst.

— De Keizer heeft 600 fl. ter hand doen stellen aan den arbeider Eustachius Holzbauer, die, wegens moord, tot 20 jaren tuchthuisstraf veroordeeld was, waarvan hij er 7 in de gevangenis had doorgebracht, toen zijne onschuld aan het licht kwam.

— De officieuse bladen kondigen de verloving aan van prinses Clementina van België met aartshertog Frans Ferdinand, oudsten zoon van aartshertog Karel-Lodewijk, broeder des Keizers.

Belgie.— Uit den Congostaat zijn te Brussel berichten ontvangen aangaande het lot der 18 personen onder aanvoering van den agent **Hodister**, die aan de expeditie op de Lomani en den Opper Congo hebben deelgenomen. Negen hunner zijn te Stanley Falls teruggekomen, twee zijn door Arabieren gedood; twee overleden aan ziekte, één vond den dood door een ongelukkig toeval, en vier (onder wie **Hodister**) zijn verdwenen. De Maatschappij heeft echter geenerlei bevestiging ontvangen van het bericht, als zou **Hodister** werkelijk den dood gevonden hebben. Twee stoomschepen, die aan de Maatschappij toebehooren, de *Roi des Belges* en de *Auguste Beernaert*, zijn in veiligheid, evenals de koopwaren aan de factorijen van Bena Kamba en Yanga.

Het te Brussel gevestigde syndicaat der handelscompagnie van Catanga meent bepaaldelijk de hoop te hunnen uitspreken, dat **Hodister** en zijne drie metgezellen nog in leven zijn. Het syndicaat kan thans de verzekering geven, dat de handels-expeditie van **Hodister** geen opstand der Arabieren heeft uitgelokt. Uit het ontbreken van tijdingen meent men te mogen afleiden, dat **Hodister** in leven is, maar daarvan nog geen bericht kon zenden. Het is bijna zeker dat, indien hij vermoord ware, het gerucht van zijn dood tot een der posten van den Congostaat zou zijn doorgedrongen.

Spanje.—Naar men uit Madrid meldt, heeft een hevige brand in het dorp Ceusas de Ailon, in de provincie Soris, 26 huizen verwoest. Persoonlijke ongevallen hebben er niet plaats gehad.

— De Hertogin van Alva, die verleden jaar een boekdeel: „Bloemlezing van documenten van het Huis Alva" uitgaf, liet nu een tweede deel: „Handschriften van Christophorus Columbus en Amerikaansche papieren" verschijnen. De papieren welke vooral in deze dagen, nu men het Vierde eeuwfeest der ontdekking van Amerika viert, van belang zijn, bleven, naar de Hertogin verhaalt, door een gelukkig toeval bewaard. Zij lagen jarenlang in het archief der Alva's samengepakt met het opschrift "waardeloos; kan vernietigd worden." Uit dat pak haalde de moedige nakomelinge van de „IJzeren Hertog," na het doorworstelen van veel onleesbaars, 47 documenten, welke, zooals alleen reeds blijkt uit de namen Columbus, Mendez, Sebastian Cubeto, Velazquez, Cortes e. a. van groot belang zijn.

De meeste zijn uit de 16e eeuw, maar eenige van de belangrijkste dagteekenen uit het laatst der 15e eeuw, als o. a. de instructiën van den Koning en de Koningin voor Kapitein Juan de Aguado, om over te brengen aan den eersten Admiraal (Columbus). Die instructiën betreffen voornameiijk het verdeelen van levensmiddelen in het nieuwontdekte gebied. Bij dat verdeelen kwamen zulke misbruiken voor, dat "men verscheidene menschen van honger liet sterven." Het is verrassend, te vernemen, dat in die rijke, vruchtbare landen de ontdekkers vele ontberingen moesten lijden en dat zij dikwijls gebrek hadden aan de noodigste levensmiddelen.

Op de keerzijde van dat stuk staat, door Columbus eigenhandig geschreven: „Hier is opgeteekend, wat mij Juan Aguado in Indië, krachtens een mij overhandigd legitimatiebewijs uit naam van hunne Koninklijke Hoogheden, meedeelde. Indië, November 1495."

Egypte.— Abbas-pacha, de jonge Onderkoning, schijnt een vriend van korte metten te wezen. De Koptische Patriarch van Egypte en Abysinië en de Koptische Bisschop van Alexandrië hadden zich weerbarstig betoond tegenover bevelen, door den jongen Vorst uitgevaardigd. De Khedivé heeft hen zonder veel omslag in schismatieke kloosters laten opsluiten.

Bulgarije.— De regeering gaf last, dat al de veroordeelden, wegens de vermoording van minister Beltcheff, Maravaloff alleen uitgezonderd, naar provincie-steden zullen worden geëvacueerd. In die steden zullen ook aan de vrijgesprokenen vaste verblijfplaatsen worden aangewezen.

— Prins Ferdinand zou als men aan sommige geruchten geloof mag slaan zich eerlang met prinses Helena van Orleans, de jongste dochter van den graaf van Parijs, verloven. Men voegt erbij, dat koningin Victoria sterk op het tot stand komen van dat huwelijk aandringt.

Rusland. — Het tweegevecht was in Rusland streng verboden. Nu heeft de Czaar het dus voor de officieren toegestaan, wel onder beperkte omstandigheden: uitspraak door een raad van eer, kennisgeving aan den minister van oorlog, en behoud van hoogste instantie bij den Czaar, — maar het kwade beginsel is daar toch gewettigd. Den burgers blijft het tweegevecht echter onder poene van vestingstraf verboden.

— Te Moskou worden de eigenaars van huizen, die vuil en ongezond worden bevonden, beboet met 300 tot 500 roebels. Een extra vuile is zelfs voor 3 maanden naar de gevangenis gezonden.

—Elf gouvernementen hebben aanvraag gedaan, om buitengewone toelagen voor het aanschaffen van zaaigraan, ten gevolge van het mislukken van den oogst in het vorige jaar, en voor verplegings-kosten, wegens de cholera, in het loopende. Zij vroegen 13 millioen roebels. Voorloopig is hun 5 millioen toegewezen.

Amerika.— President Harrison heeft in een open brief verklaard, dat hij zich eene herbenoeming zal laten welgevallen. Hij roemt het welslagen op handelsgebied zijner staatkunde van wederkeerigheid, en constateert, dat Amerika zelden zoo overal in een eer en achting was als tegenwoordig.

— Luidens berichten uit Honduras werd general Huilla, het hoofd der opstandelingen, met acht zijner partijgangers gevangen genomen. Hij zal gefusilleerd worden. Men gelooft, dat de omwenteling hiermeê zal eindigen.

NOTICIANAN DI CABEL.

París, *1 Octubre.*—Según noticia di Porto Novo, francesnan a obtené un triunfo di grandi impertancia na Dahomey; trópanan di rei Behanzin a ser completamente derrotá.

Presidente Carnot a rebahá castigo dje americano Deacon koe a matá amante di su esposa.

Berlín.— Emperador Wilhelm a decidí di haci emperador di Austria, un visita den curso di Octubre.

Emperador Wilhelm a cai di cabai na maniobranan militar: él no a hayá danjo i él sô por a lamantá riba.

París, *3 Oct.* — 36 caso nobo di cólera i 15 morto.

Londres. — Mr. Stuart Tanill, católico, ta nombrá *Lord Mayor* pa 1893.

Na consecuencia dje desórdenan cometé na Windsor pa e regimiento *Life guards*, nan ta bisa koe lo él ser mandá na colónianan.

E partido Maccarthy ta exigí den un publicación koe autonomia irlandesa sea inmediatamente votá.

Mr. Whibread, gladstoniano, ta nombrá miembro di parlamento pa Bedford.

Den última sesión di gabinete a ser discutí e cuestión di autonomía irlandesa, i nan a resolvé di posponéle pa tratá coe urgencia e socórronan, koe gobierno tin di doená é agricultornan koe a ser expulsá dje terrenonan arrendá na Irlanda.

New York. — Ningún caso di cólera; cuarentena rebahá.

París, *4 Oct.* — Nan ta anunciá morto di Ernesto Renan.

10 morto di cólera na París; 31 na Hamburgo.

Londres. — Como tres cuarta parti di fabricántenan di panja na Inglaterra ta resuelto di rebahá sueldo di obreronan, es aki nan ta amenazá di poné trabao abao.

Courant *Pall Mall Gazette* a ser vendé na Mr. Kaghley, miembro di National liberal Club.

Berlín. — Banqueronan Viert i Schultz a ser arrestá pa fraude. Nan oficina a ser cerrá.

Madrid.— Sr. Martines de Burgos, distinguido sabio, ta elegí general di Jesuitanan.

---

posa tabata puntrá otro na voz baja, kiko nan lo poné nan huesped pa desayuno; ma e estrangero, ya despierto, tabata tendé nan.

— "No inquietá boso pa mi," él dicí; ayera nochi boso a alimentá mi, permití mi, di retribuí boso atención awé mainta. Haci mi únicamente e favor di bai pueblo; atá con ké procurá bo di lo necesario; i na mes tempoe él a bisa kiko él tabata deseá.

Ana a toema e placa koe e viajero a doenéle i él a sali bai. Después di un ora di tempoe, ya e mesa, semper tan mezquina, tabata adorná coe un canica grandi di koffie sterki, un tayó, amontoná di pam coe mantequilla, i tres tacitas i platicos di porcelana. Dos dje tacitanan tabata destiná pa Juan i su esposa. ¡ Durante hopi anja e pober espósonan no a sintá na asina un mesa! Alegría a desatá nan lenga, i nan tabata papia mui confidencialmente coe nan huésped.

— "Ma," Ana dicí coe e estrangero, "¿ ta com bini bo, koe parcé na toer cos un senjor di posición, solito den e regionnan aki den un semehante noche terrible?"

— "Mi ta un comerciante di L.... no ta pa recreo, ma pa negocio, mi ta viahá aki banda; mi tabata atravesando e bosque aki ayera, ora e tempestad a sobreviní mi. A anochecé más liger koe mi a sperá, i den oscuridad mi a extraviá; ma bo lamparilja a haci mi descubrí bo cas, oenda, sin mi mes por doená mi razón pakiko, mi ta haljá mi mehor koe na ningún otro lugar. Pero relatá mi també algo concerniente boso mes; pasobra ta parcé mi koe boso no a nacé den indigencia, ni tabata anteriormente destiná pa mendigá."

— "Nó, senjor, Juan a contestá," promer aljá nos tabatin bastante comodidad, i hasta nos tabata posedé un hermosa propiedad. Ma e guerra funesta a despohá nos di toer cos. Aunke recuerdo solamente di nos desgracianan ta haci nos estremecé i temblá, sinembargo e interés koe bo ta largá trasluci pa nos, ta obligá mi di referí bo nan, i bo compasión lo ta pa nos corazón tan hondamente conmové, un dulce i suave bálsamo."

Cierto día, reuní coe nos familia den nos habitación, sperando ansiosamente yegada di enemigonan, nos kier tendé di repente nan grito. Candela, koe yá a apresá e casnan circunvecina, a arrancá nos bien pronto di nos insensibilidad, i haci nos corda riba nos propia conservación. Coe prisa nos a recogé e vestídonan di más necesario, i huí coe e poco placa koe ainda a keda nos. Atravesando e bosque, un huracán a sobreviní nos; oscuridad densa, rugido di viento i un trueno amedrentador tabata hací koe nos ni un por a mirá ni tendé otro, nos tabata continuá nos camino ciegamente, errando di derecho á izquierdo; creyendo koe nos jioe muger tabata semper huntoe coe nos; porfin, ¡ ma ai! demasiado tarde, nos a observá koe él no tabata más coe nos! En el acto nos a bolbé atrás, toer banda nos tabata gritéle duro, ¡ma ai!...... ¡ él a perdé!

E promer ráyonan di solo a haci nos recobrá un poco dje letargo, koe seguridad dje gran desgracia a causá nos. Nos a bai nos cas; yegando aljí, nos no a halja sino escombros humeante, i desesperá nos a cogé camino di mondi. Porfin, después di a agotá toer medio, i sin bolbé halja nos jioe, nos a abandoná un región, camina casi toer cos tabata excitá tantoe den alma di mi esposa, como den di mi, un recuerdo triste; i coe e placa, producto di nos terreno, i e poco també koe venta di ruínanan di nos cas a proporcioná nos, nos a largá trahá e choza aki, oenda, desde e tempoe, nos ta yorando pérdida di nos jioe muger, te ora morto bin poné fin na nos sufrimiento.

— "En verdad un golpi pisá a sobreviní boso," e extrangero a contestá coe un tono, koe tabata doená di conocé suficientemente su emoción. "Ma te ainda bo a scondé mi bo nomber; ¿ com yamá bo?"

— "Nan ta yamá mi, Juan."

— "¡ Juan! ¿ ma esai ta bo verdadero nombre?"

— "Propiamente mi nomber ta Janson"

— "¿ Janson?" e estrangero a repetí, acentuando riba cada sílaba; ¿ na oenda bo tabata bibá?"

— "Na Legburgo, más ó menos 10 ora aki fô, den cérronan."

—"I nomber di bo jioe muger tabata?"

— "María," Ana a respondé, i él a coeminsá gritá yorá.

— "¡ María Janson di Legburgo!" e viajero a repetí, i liger cual un flecha, él a boelá salí dje choza.

(*El ta continuá.*)

———o———

New York.—Ministerio ta contra ocupación di anexión di Uganda.

Paris.— *5 Oct:* Liebknech, socialista alemán, a ser electo na Marseille como presidente di congreso di obreronan. Gobierno (?) lo pidi su extradición.

Londres.— Den círculonan aleman nan ta asegura koe relacionnan entre Rusia i Alemania ta mui tirante.

Según noticia di Constantinopla, gobierno turco lo contraé un empréstito di 75 miljón florin pa reparación di fórtinan na Bósforo. Generalmente nan ta keré koe bankéronan alemán é inglés lo cubri e empréstito.

Paris. — *6 Oct.* Nan ta telegrafiá fó di San Petersburgo koe gran duque Nicolas tin intención di bai Paris.

Prensa francesa ta bolbé sostené koe alemannan a vendé arma di fuego coe e rei di Dahomey.

Renan lo ser civilmente derrá, dia vierna, riba gasto di Estado.

Madrid. — Canovas del Castillo, a doená un espléndido banquete pa e delegadonan di exposición di Colon.

Rei i la reina di Portugal ta bai Madrid bai asistí na celebración di 4°. centenario di descubrimiento di América.

DANKBETUIGING.

Den toezender, die in de afgeloopen week welwillend genoeg is geweest een ruime aalmoes aan het Weeshuis te zenden en die uit de initialen M. M. door mij niet kan worden uitgevonden, zoodat hij voor mij onbekend blijft, zij bij dezen mijn hartelijkste dank gebracht. De vermelding van den naam moge in het vervolg het Weeshuis steeds in staat stellen billijke dankbaarheid aan zijne weldoeners te betoonen.

A. H. Frie,
Directeur.

Santa Rosa, 6 Oct. '92.

LO QUE SE LE HIZO AL REY DE PERSIA

Voy á contar lo que pasó á un cierto gran Rey de Persia. Por supuesto, era rico y sus rentas ascendian á mucho más de lo que él podia gastar. Pues bien, un dia su capital fué invadida por un numeroso ejército musulmán que dió una tunda á los persas é hicieron prisionero al Rey. ¿ Y qué crees lector que hicieron con él? ¿Crees que le hirvieron en aceite ó que le decapitaron? Nada de eso; no le hicieron daño alguno; solo le encerraron en su propia tesorería, llevándose la llave en el bolsillo. Allé le tienes en un gran salón lleno de diamantes, perlas, esmeraldas, rubis, záfiros y toda clase de piedras preciosas, además de una gran cantidad de dinero. Su Majestad se figuró que, teniendo todo en cuenta, no le iba muy mal; pues allí estaba vivo y sano y rodeado de todas sus riquezas y dijo para sí; "los musulmanes no son tan malos; es verdad que han matado algunos miles de persas, pero eso no significa nada." Poco después, sin embargo, se le antojó al Rey echar un bocado y trató de abrir la puerta, llamó, gritó y por fin dió patadas á la puerta, pero sin resultado, porque, aunque los musulmanes le habian dejado su dinero omitieron hacer arreglos para que comiera; de manera que aquí estaba el Rey con dinero suficiente para comprarse todo el mercado de Covent Garden, pero sin un pedazo de pan para satisfacer las necesidades del estómago, ó, una gota que beber. Ahora se ve lo que aconteció — unas tres semanas después, los persas se sublevaron, echaron fuera á los musulmanes y fueron en busca del Rey y por fin le hallaron en su tesorería, tirado en el suelo, habiendo fallecido de hambre.

Ahora, lo más particular es que, el que no es muerto de golpe, se muere de hambre, como le sucedió al Rey de Persia. ¿ No lo crees tu lector? Veremos! El Señor Matthew Clayson, que vive en N°, 206 Thomas Street, West Gorton, Manchester, un hombre honrado, como nos consta, el dia 26 de Diciembre último escribió á Londres y en su carta dice: "No podia comer lo que se me ponía delante." ¿ Por qué no? El dice que se encontró en este estado en Mayo de 1890; hasta entonces siempre se habia encontrado sano, robusto y con mucho ánimo; después empezó á sentirse pesado, adormido y sin ánimo para nada. "Empecé," dice él, "á sentir gran opresión en el pecho y á los costados, aún después de haber participado de la comida más sencilla y ligera, acompañada de dolores fuertes de vientre. Apenas podía respirar y en vía á mi empleo, tenía que descansar con frecuencia y batallar para recobrar mi aliento. Más tarde me entró una tos desagradable y cuando me levantaba de la cama me parecia que me iba á sofocar; lo que continuaba por algunas horas. Siempre estaba sin aliento y la gente me decía que estaba padeciendo de astma. De día en día me hallaba peor y no encontraba ni satisfacción ni goce en la vida. Día y noche estaba abatido y con dificultad iba y volvía de mi trabajo. Fuí á un médico en Clowes Street quien me dijo que estaba padeciendo de influenza y bronquitis y me dió medicinas que no me aliviaron. Viendo el mal estado en que estaba los gefes de la casa donde estoy empleado me dieron permiso para ausentarme y me aconsejaron cambio de aire. Fuí á la isla de Man, pero estuve malo todo el tiempo que permanecí allí y regresé á casa peor de salud que cuando salí de ella.

"A fines de Setiembre de 1890 fuí á dar un paseo á coche hasta Bowdon y allí un amigo mencionó El Jarabe Curativo de la Madre Seigel, añadiendo que le habia curado. Compré una botella en el almacén de Cadman en Clowes Street y fué tan grande el alivio que en unos pocos días me sentí que podía correr á mi trabajo y como si me hubiesen levantado un gran peso de encima. Cuando concluí la botella ya estaba bueno y desde entonces no he vuelto á sentir más dolores ni falta de respiración.

"Hace cuarenta años que he vivido en esta vecindad y veinte y ocho años que trabajo en la misma casa."

(Firmada) Matthew Clayson.

El Rey de Persia pereció entre sus joyas porque no tenia que comer. Personas que sufren de indigestión y dispepsia, tienen dolores y con frecuencia mueren en medio de la abundancia, porque no pueden comer. A nuestro amigo, el Sor. Clayson casi le sucede lo mismo. Asma, que es causada por los nervios ser envenenados por mala sangre, es uno de los síntomas. Ahora díme: ¿ Has conocido á alguna persona que sufra de alguna enfermedad seria mientras pueda comer bien y digerir lo que coma? No, ni jamás lo verás. ¿ Y por qué no? Porque la enfermedad empreza con indigestión y concluye con el enfermo morirse hambre. Así sería si la Madre Seigel no pudiera curarlo. De todos modos el Sor. Clayson cree que lo puede curar y de ese modo piensan muchas otras personas.

Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT É HIJOS, Curaçao